

Tematická zpráva

Monitoring a evaluace projektu „Úprava vzdělávacích programů 7. ročníků základních škol směřující k rozvoji klíčových kompetencí žáků v projektu HODINA“

Praha, únor 2006

Obsah

1	Základní informace o tematicky zaměřené inspekci	3
1.1	<i>Východiska a cíle inspekční činnosti.....</i>	<i>3</i>
1.2	<i>Rozsah, organizace a metody inspekční činnosti.....</i>	<i>4</i>
2	Inspekční zjištění	5
2.1	<i>Realizace úprav vzdělávacích programů v 7. ročnících</i>	<i>5</i>
2.2	<i>Obsahové zaměření výuky v navýšených vyučovacích hodinách.....</i>	<i>5</i>
2.3	<i>Personální podmínky výuky v 7. ročnících ZŠ</i>	<i>6</i>
2.4	<i>Veřejnosprávní kontrola využívání finančních prostředků poskytnutých na projekt Hodina</i>	<i>7</i>
2.4.1	<i>Statistická zjištění.....</i>	<i>7</i>
2.4.2	<i>Finanční zabezpečení navýšené 1 vyučovací hodiny.....</i>	<i>8</i>
2.4.3	<i>Způsob poskytnutí a sledování dotace.....</i>	<i>8</i>
3	Změny ve školách související s realizací projektu Hodina	11
4	Závěr.....	13

1 Základní informace o tematicky zaměřené inspekci

1.1 Východiska a cíle inspekční činnosti

K zabezpečení úkolů vyplývajících z Národního programu rozvoje vzdělávání (Bílá kniha), schváleného usnesením vlády č. 113/2001 ze dne 7. 2. 2001, a dále konkretizovaných v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy České republiky Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále MŠMT) nařídilo všem školám poskytujícím základní vzdělání zvýšit celkový týdenní počet hodin o 1 vyučovací hodinu. V 7. ročnících základních škol bylo navýšení o 1 vyučovací hodinu zajišťováno realizací systémového projektu „Úprava vzdělávacích programů 7. ročníků škol směřující k rozvoji klíčových kompetencí žáků“ (projekt Hodina). Projekt řeší způsoby dosažení specifického cíle v Opatření 3.1. Operačního programu Rozvoje lidských zdrojů (dále OP RLZ) - tvorbu, reformování a modernizaci systémového základu národní vzdělávací politiky, v tomto případě v základním vzdělávání.

Projekt Hodina je spolufinancován z Evropského sociálního fondu, který je jedním ze strukturálních fondů Evropské unie.

Realizace projektu byla zahájena 1. 9. 2004 a projekt bude ukončen 31. 8. 2006. Celkové náklady projektu jsou vymezeny ve výši 123 562 500,- Kč, z toho 41 187 500,- Kč je financováno ze státního rozpočtu ČR. Zbývající část, tj. 82 375 000,- Kč, je příspěvek z Evropského sociálního fondu. Prostředky jsou určeny pro celé území ČR s výjimkou hlavního města Prahy, která nespadá do programu OP RLZ. Pražský region je začleněn do Jednotného Programového dokumentu pro Cíl 3 a konečným příjemcem systémové podpory pro projekty je odbor školství Magistrátu Hlavního města Prahy. Zvýšení celkového týdenního počtu hodin je v pražských školách realizováno z finančních prostředků tohoto programu.

České školní inspekci bylo uloženo provést ve vybrané skupině základních škol tematicky zaměřenou inspekci s cílem:

- zjistit četnost využití variant stanovených MŠMT pro navýšení počtu vyučovacích hodin v projektu Hodina
- zhodnotit personální zajištění výuky v navýšených hodinách
- zjistit a zhodnotit obsah a způsob výuky v navýšených hodinách
- vykonat kontrolu a monitor využívání prostředků poskytnutých na projekt Hodina

V souladu s ustanovením § 174, odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 S., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném a jiném vzdělávání byla předmětem inspekční činnosti evaluace projektu ve stávajících 7. ročnících (2. rok projektu). Podle § 174, odst. 2 písm. e) téhož zákona byla předmětem kontrolní činnosti kontrola využití finančních prostředků. Kontrolovaným obdobím byl časový úsek od 1. 9. 2004 do 30. 9. 2005, tj. od začátku realizace projektu do posledního uzavřeného čtvrtletí v době provádění kontroly.

1.2 Rozsah, organizace a metody inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení ČŠI zabývající se vzděláváním žáků zapojených do projektu Hodina proběhlo ve 118 základních školách s 279 třídami 7. ročníků. Z tohoto počtu 4 školy s 9 třídami 7. ročníků vzdělávaly žáky se zdravotním postižením (bývalé zvláštní školy, pomocné školy). Do 7. ročníků inspektovaných škol 118 škol docházelo celkem 6 546 žáků.

Tematicky zaměřená inspekční činnost byla realizována ve všech krajích České republiky v termínu od 20. října do 16. prosince 2005 v uvedených 119 školách. Z toho finanční kontrola proběhla ve 108 školách. Devět základních škol z vybraného vzorku bylo v regionu Hlavního města Prahy, jedna škola se v souladu s pravidly projektu písemně vzdala finanční podpory k realizaci pokynu MŠMT k navýšení počtu vyučovacích hodin v 7. ročníku základní školy.

Školní inspektoři a kontrolní pracovníci při inspekční činnosti vycházeli z účelově zpracované zadávací dokumentace. Potřebné informace získávali zejména analýzou školní dokumentace, porovnáním vykázaných údajů se skutečným zjištěným stavem a získané poznatky upřesňovali prostřednictvím rozhovorů s řediteli škol, učiteli a ekonomickými pracovníky škol.

2 Inspekční zjištění

2.1 Realizace úprav vzdělávacích programů v 7. ročnících

Ředitelé všech 118 inspektovaných škol respektovali nařízení MŠMT zvýšit celkový počet hodin v 7. ročnících o 1 vyučovací hodinu k 1. září 2005. K reálnému zvýšení týdenního počtu hodin došlo u všech žáků 7. ročníků inspektovaných škol.

Při rozhodování o využití navýšené hodiny ředitelé většiny škol přihlíželi zejména k názorům, zkušenostem, zájmům a kvalifikaci pedagogických pracovníků. Pouze výjimečně měly názory pedagogů oporu v realizované analýze výsledků vzdělávání (např. formou standardizovaných testů).

Realizované úpravy vzdělávacích programů spočívající v navýšení počtu vyučovacích hodin dokumentuje následující tabulka.

Tabulka 1

Způsob využití navýšených hodin v 7. ročnících základních škol

Sledované ukazatele	Počet škol	Údaj v %	Počet žáků	Údaj v %
Zařazení dalšího volitelného předmětu	98	83,0	6 105	93,2
Zvýšení hodin. dotace některého volitelného předmětu	11	9,5	365	5,6
Kombinace obou způsobů	5	4,2	---	---
Zvýšení hodin. dotace některého povinného předmětu	4	3,3	76	1,2

Ředitelé všech inspektovaných základních škol postupovali v souladu s pravidly projektu Hodina a s právními předpisy. Jedná se o výrazný posun oproti školnímu roku 2004/2005, ve kterém 6,9 % inspektovaných škol zmíněné předpisy nerespektovalo.

Ředitelé 114 „běžných“ základních škol upravili učební plány tím, že na základě Pokynu MŠMT čj. 21264/2004-22 a pravidel projektu Hodina rozšířili výuku v 7. ročnících o 1 hodinu volitelného předmětu. V 83 % školách byly vyučovány celé třídy žáků, ve zbylých 17 % škol byli žáci rozděleni do skupin. K dělení tříd do skupin docházelo zpravidla ve školách s vyššími počty žáků, které nabízely větší počet volitelných předmětů než byl počet tříd.

Ředitelé zbylých inspektovaných 4 škol pro žáky se zdravotním postižením v souladu s úpravou učebních plánů zvláštní a pomocné školy č.j. 25028/2004-24 navýšili počet vyučovacích hodin v 7. ročnících o 1 hodinu povinného předmětu, protože v současnosti platné učební plány těchto škol zavedení volitelného předmětu neumožňují. V souvislosti s nízkými počty žáků ve třídách těchto škol nebylo dělení tříd na skupiny realizováno.

2.2 Obsahové zaměření výuky v navýšených vyučovacích hodinách

ČŠI zjistila, že obsahové zaměření výuky v navýšených vyučovacích hodinách je u přibližně dvou třetin žáků inspektovaných 7. ročníků v souladu s realizací cílů a úkolů Lisabonského procesu a směřuje zejména k podpoře jazykového, přírodovědného a technického vzdělávání a vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií. Následující tabulka zaměření podpory rozvoje osobnosti u výše zmíněných dvou třetin žáků upřesňuje.

Tabulka 2

Podpora rozvoje osobnosti žáka

Převažující obsahové zaměření časově volitelných předmětů	Počet tříd	Počet žáků
Podpora přírodovědného a technického vzdělávání	74	1702
Podpora vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	67	1574
Podpora jazykového vzdělávání	48	1192

Výuka zbylé třetiny žáků byla zacílena na jiné vzdělávací oblasti, nejvíce na oblasti společenskovední a tělovýchovné, méně na oblasti pracovních činností, umělecké, speciální péče, případně jiné. Toto zaměření na jiné oblasti vzdělávání je v souladu s platnými právními předpisy a dokumenty MŠMT.

Výuka žáků s lehčími formami zdravotního postižení ve 4 inspektovaných základních školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami byla zaměřena především na informatiku, výuka žáků s těžkými formami postižení byla využita na věcné učení. Oba způsoby využití navýšené hodinové dotace směřovaly k úspěšnému zapojení těchto žáků do praktického života.

V inspektovaných školách byla zaznamenána i podpora rovných příležitostí ve vzdělávání. Ta se nejčastěji vyskytovala ve vztahu k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří byli zastoupeni v 7. ročnících většiny základních škol. Učitelé měli pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami většinou vypracované individuální vzdělávací plány, které vycházely ze školních vzdělávacích programů a závěrů speciálně pedagogických, případně psychologických vyšetření ve školských poradenských zařízeních.

Zastoupení ostatních sledovaných skupin žáků v 7. ročnících, tj. žáků - cizinců, žáků nadaných a zejména žáků z národnostních menšin bylo méně početné, podpora těchto skupin žáků proto byla méně výrazná.

2.3 Personální podmínky výuky v 7. ročnících ZŠ

Ve 279 7. ročnících 118 inspektovaných základních škol vyučovalo celkem 1769 učitelů, z toho 222 v navýšených vyučovacích hodinách 7. ročníků. Výuka v těchto hodinách byla z 93,7 % personálně zabezpečena stávajícími pedagogickými pracovníky, v souvislosti s projektem Hodina bylo nově přijato 14 (6,3 %) učitelů, z toho 7 „na dohodu“. Nově přijaté učitele ředitelé škol kromě výuky v navýšených hodinách 7. ročníků zpravidla pověřovali i výukou v jiných vyučovacích hodinách.

Mezi učiteli vyučujícími v navýšených hodinách výrazně převažovali pedagogové, kteří splňovali požadavky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

Z celkového počtu 1769 učitelů vyučujících v 7. ročnících inspektovaných základních škol jich v termínu konání inspekce 1378 (77,9 %) plnilo povinnost dalšího vzdělávání po dobu výkonu své pedagogické činnosti. Toto vzdělávání směřovalo k doplňování, upevňování a obnovování kvalifikace. O zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vyučujících v 7. ročnících inspektovaných základních škol informuje tabulka 3.

Tabulka 3
Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	Počet pedagogů
Tvorba školních vzdělávacích programů	722
Informační a komunikační technologie	879
Jazyková výuka	331
Jiná vzdělávací oblast	727

Zaměření dalšího vzdělávání bylo až na výjimky v souladu s potřebami škol i studijními zájmy pedagogických pracovníků. Většina pedagogických pracovníků se vzdělávala ve dvou vzdělávacích oblastech.

2.4 Veřejnosprávní kontrola využívání finančních prostředků poskytnutých na projekt Hodina

2.4.1 Statistická zjištění

Finanční kontrola byla provedena ve všech krajích s výjimkou Prahy, kde v 10 školách byly finanční prostředky k projektu „Hodina“ poskytnuty jiným způsobem. V Ústeckém kraji 1 škola nepřijala účelově určené finanční prostředky k financování projektu a v souladu s pravidly projektu je předepsaným způsobem odmítla

Školami vykazované údaje o počtech tříd a žáků zapojených do projektu odpovídaly skutečnému stavu.

Tabulka 4
Počty škol, tříd a žáků zapojených do projektu

Školní rok	Počet škol	Počet tříd celkem	Počet tříd zapojených do projektu	Počet žáků celkem	Počet žáků zapojených do projektu (financovaných)
2004/2005	118	289	289	6618	6603
2005/2006	118	279	279	6603	6552

Rozdíl v „počtu žáků celkem“ a „počtu žáků zapojených do projektu“ je zapříčiněn tím, že navýšení o disponibilní hodinu v 5 skupinách 2 tříd 3 kontrolovaných škol bylo financováno z jiných zdrojů.

Školami vykazované údaje o počtech tříd a žáků zapojených do projektu uváděné ve statistických výkazech k 30. 9. 2004 a 30. 9. 2005 a ve speciálních čtvrtletních výkazech odpovídaly skutečnému stavu.

Tabulka 5

Počty pedagogických pracovníků zapojených do projektu (údaje ve fyzických osobách)

Termín vykazování	Celkový počet pedagogických pracovníků v 7. ročníku	Z toho zapojeno do projektu celkem	Do projektu bylo zapojeno interních pedagogických pracovníků	Do projektu bylo zapojeno externích pedagogických pracovníků
k 30.9.2004	1821	277	262	15
k 30.9.2005	1807	232	225	7

2.4.2 Finanční zabezpečení navýšené 1 vyučovací hodiny

Tabulka 6

Rozpis finančních prostředků na 1 navýšenou hodinu na 1 třídu/1 měsíc (údaje jsou uvedeny v Kč)

Navýšení finančních prostředků na platy	1 000
Navýšení finančních prostředků na pojistné na sociální zabezpečení a na pojistné na všeobecné zdravotní pojištění	350
Navýšení finančních prostředků na příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb	20
Celkové navýšení finančních prostředků na 1 navýšenou hodinu na 1 třídu/1měsíc	1 370

Tabulka 7

Celkový objem kontrolovaných finančních prostředků za období od 1. září 2004 až 30. září 2005 poskytnutých kontrolovaným subjektům (údaje jsou uvedeny v Kč)

Na projekt „Hodina“ bylo přiděleno celkem	Objem kontrolovaných prostředků	Kontrolou zjištěno neoprávněné čerpání celkem	% neoprávněného čerpání finančních prostředků
4 235 793	4 235 793	34 211	0,8

Neoprávněné čerpání bylo zjištěno celkem ve 26 případech. Z toho:

- ve 14 případech byly vykázány a proplaceny hodiny, u kterých bylo po ověření s pedagogickou dokumentací (třídní knihy) zjištěno, že nebyly ve skutečnosti odučeny (nejednalo se o hodiny, které nebyly vyučovány pro překážky v práci uvedené v Metodických pokynech MŠMT),
- ve 12 případech byla správně určena výše nákladů za hodiny připadající na prázdniny, Náklady na tyto hodiny byly vypočteny průměrnými náklady za jiné období než za I. čtvrtletí 2005

2.4.3 Způsob poskytnutí a sledování dotace

Kontrolami bylo zjištěno:

- Dotace byla školám poskytována v jednom případě přímo z MŠMT (Jihočeský kraj), v ostatních případech prostřednictvím jednotlivých krajských úřadů (107škol)
- V kontrolovaném období, tj. v září 2004 až září 2005 byly finanční prostředky poskytovány školám postupně ve čtvrtletních splátkách, tj. v průměru v 5 splátkách na školu.

Tabulka 8

Přehled splátek za kontrolované období

Období	Počet splátek celkem	Přiděleno celkem Kč
09/2004	53	323 520
10-12/2004	161	1 062 594
01-03/2005	108	1 052 160
04-06/2005	107	1 034 578
07-09/2005	108	1 020 842

V období od září do listopad roku 2004 byly účelové finanční prostředky posílány na účet škol krajskými úřady zpravidla v závěru jednotlivých měsíců, resp. až v listopadu či prosinci. První splátka byla u poloviny škol realizována současně s 2. splátkou v průběhu měsíců října a listopadu, v některých případech až v prosinci. Školy hradily osobní náklady pedagogických pracovníků zapojených do projektu za září až říjen 2004 zálohově z jiných zdrojů. Do konce kalendářního roku 2004 byly platby vyrovnány.

- Podmínky čerpání byly poskytovatelem dotace, tj. krajskými úřady, stanoveny školám jen u cca $\frac{3}{4}$ kontrolovaných škol:

Tabulka 9

Stanovení podmínek čerpání dotace

Stanovení podmínek	Počet případů	%
Podmínky byly stanoveny	91	76,5
Podmínky nebyly stanoveny	28	23,5

- Z metodických pokynů MŠMT a ze zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, z prováděcí vyhlášky č. 505/2004 Sb., a Českého účetního standardu č. 1 vyplývala školám povinnost sledovat v účetnictví finanční prostředky odděleně. Způsob nebyl poskytovateli dotace závazně stanoven a vyplýval z užívaných forem informačních systémů (vedení účetnictví) jednotlivých škol. Kontrolou bylo zjištěno, že účelové prostředky byly sledovány odděleně u 105 škol, tj. v 88,2 % .Ve 14 školách, tj. 11,8 %, byly účelové prostředky sledovány v rámci celkového účetnictví školy. Oddělená evidence byla u převážné většiny škol (79,2 %) zajištěna v rámci analytické evidence k příslušným účtům výnosů a nákladů.
- Dotace měla být odděleně sledována na všech předmětných účtech hlavní knihy. Tento požadavek výše uvedených právních předpisů splnilo 102 škol, tj. 85,7 %. Nejčastěji zjištěným nedostatkem bylo to, že školy sledovaly odděleně dotaci a výdaje na účtu prostředků na platy, ale nesledovaly výdaje na účtech povinných odvodů z mezd (pojistné na sociální zabezpečení a všeobecné zdravotní pojištění) a FKSP.
- Pomocná evidence použitých prostředků na platy za jednotlivé pedagogické pracovníky byla na školách vedena různou formou (metodické pokyny MŠMT formu ani tuto povinnost nepředevisovaly). Některé školy prostředky sledovaly současně jak na mzdových listech, tak na výkazech pracovní doby či formou jiné evidence. Kontrolou bylo zjištěno, že odučené hodiny vč. odpovídajících mezd byly řádně evidovány a sledovány.
- Na 94 školách, tj. 79 % z kontrolovaných, byly přidělené prostředky plně spotřebovány.

S nevyčerpanými prostředky k 31.12.2004 bylo s ohledem na ne zcela jasně stanovené pokyny, nakládáno nejednotně. Zpravidla dle pokynů krajských úřadů.. 8 škol převedlo nespotřebované finanční prostředky do rezervního fondu a 4 školy provedly časové rozlišení nespotřebovaných finančních prostředků v rámci účetních operací při roční účetní závěrce.

Jiný způsob realizace závěrečných účetních operací v rámci účetní závěrky k 31. 12. 2004 nebyl ve vybraných školách zjištěn.

Kontrolou bylo zjištěno:

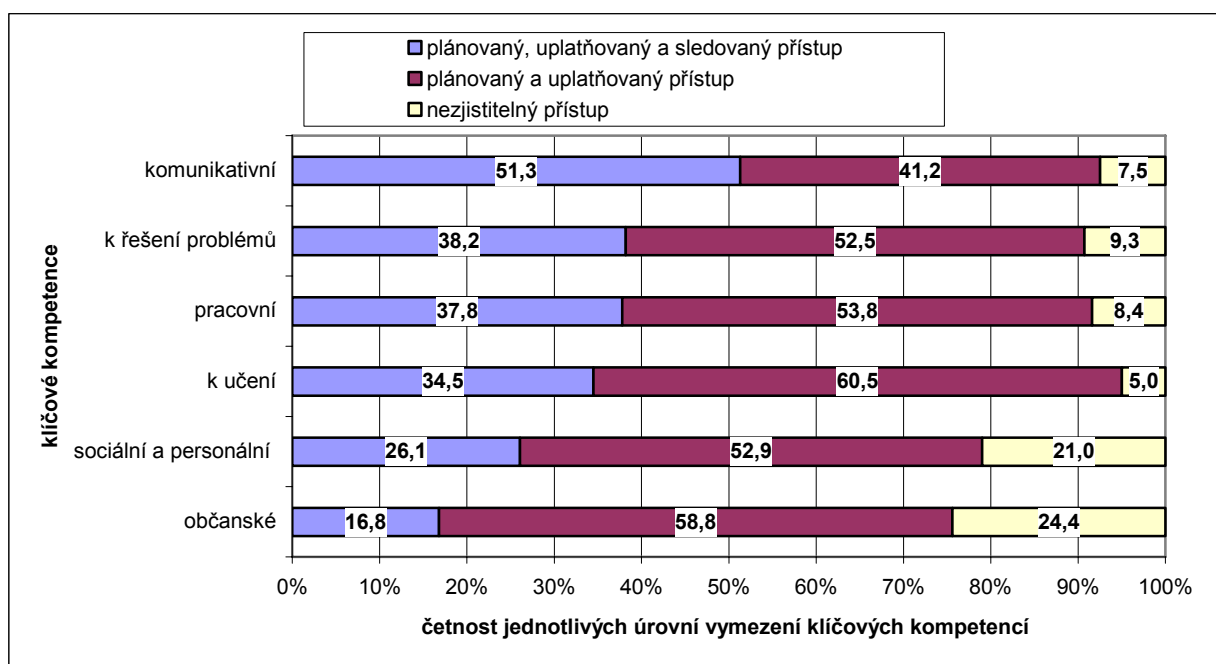
- Přidělené prostředky byly v souladu s metodickými pokyny MŠMT čerpány na vrub prostředků na platy, zákonných odvodů z mezd, tj. pojistného na sociální zabezpečení, pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a přídělů do FKSP.
- Kontrolované školy pravidelně čtvrtletně zpracovávaly čtvrtletní výkazy o čerpání účelově přidělených finančních prostředků a tyto výkazy předávaly ve stanovených termínech poskytovateli dotace, tj. zpravidla krajským úřadům.
- Vykazované údaje odpovídaly skutečnosti a údajům uvedeným v účetnictví.

Finanční prostředky jsou školami čerpány v souladu s pravidly projektu a platnou legislativou. U kontrolovaných osob byla dodržena účelovost využívání finančních prostředků. Veškeré vyplacené finanční prostředky byly použity na platy, sociální pojištění, všeobecné zdravotní pojištění a na příděl do fondu kulturních a sociálních potřeb.

3 Změny ve školách související s realizací projektu Hodina

Až na výjimky, v době inspekce školy připravovaly školní vzdělávací programy. Většina ředitelů škol využila Projekt Hodina k lepší spolupráci učitelů ve školách a k tvorbě dokumentů, které v různé míře směřovaly k podpoře kurikulární reformy. Zejména učitelé vyučující v navýšených hodinách byli vedeni k zapracování problematiky rozvoje klíčových kompetencí žáků do plánů učiva příslušných volitelných předmětů. O úrovni vymezení jednotlivých klíčových kompetencí v inspektovaných základních školách vypovídá následující graf.

Graf 1
Úroveň vymezení klíčových kompetencí

Při inspekční činnosti zaměřené na realizaci projektu Hodina byly zjištěny další skutečnosti:

- Více ředitelů škol (29,7 %) oproti školnímu roku 2004/2005 se snažilo konzultovat způsob rozšíření vzdělávacích programů s rodiči žáků, někdy prostřednictvím školských rad. Přestože rodiče v některých školách nereflekovali na snahu škol, celkově měl projekt Hodina příznivý vliv na spolupráci škol s rodiči.
- Ve srovnání s minulým školním rokem více ředitelů škol bralo v úvahu zájem žáků, který zpravidla směřoval k výuce informatiky.
- V inspektovaných 7. ročnících základních škol bylo více času pro praktický a činnostní charakter výuky a pro aktivní poznávání i ověřování teoretických poznatků v praxi.
- Projekt Hodina poskytl více prostoru pro individuální práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a pro výchovné působení na žáky se sociálním znevýhodněním.
- Projekt umožnil větší rozvoj schopností a dovedností žáků při práci s informačními a komunikačními technologiemi, efektivněji jsou využívány materiálně-technické podmínky škol, zejména počítače, počítačové sítě a učebny.

- Ve školách, které se zaměřili na podporu přírodovědného vzdělávání, byly realizovány aktivity směřující k širšímu chápání sounáležitosti člověka a přírody a projekt měl pozitivní dopad na životní prostředí.
- V některých školách již byly zaznamenány multiplikační efekty projektu, tj. učitelé získané poznatky vedoucí k dosahování klíčových kompetencí začínají uplatňovat nejen v navýšených hodinách ale i v jiných vyučovacích jednotkách. Lze předpokládat, že i žáci, kteří si klíčové kompetence osvojují v navýšených disponibilních hodinách je budou využívat i v jiných hodinách.
- Společné produkty k projektu Hodina se v jednotlivých školách odlišovaly jak v množství, tak v úrovni zpracování.
- Zjištěny byly i školy, ve kterých nebyl projekt zmiňován v koncepčních záměrech rozvoje, v zápisech z pedagogických rad, ani ve výroční zprávě, nebylo k dispozici písemné vyhodnocení projektu.

4 Závěr

Ředitelé všech 118 inspektovaných škol respektovali nařízení MŠMT zvýšit celkový počet hodin v 7. ročnících o 1 vyučovací hodinu k 1. září 2005. Postupovali při tom v souladu s pravidly projektu Hodina, k reálnému zvýšení týdenního počtu hodin došlo u všech žáků 7. ročníků inspektovaných škol.

Většina ředitelů škol využila Projekt Hodina k lepší spolupráci učitelů ve školách a k tvorbě dokumentů, které v různé míře směřovaly k podpoře kurikulární reformy. Zejména učitelé vyučující v navýšených hodinách byli vedeni k zapracování problematiky rozvoje klíčových kompetencí žáků do plánů učiva příslušných volitelných předmětů.

Projekt Hodina také přispěl k lepší spolupráci škol s rodiči, k rozvoji praktického a činnostního charakteru výuky, k rozvoji schopností a dovedností žáků při práci s informačními a komunikačními technologiemi, k širšímu chápání sounáležitosti člověka a přírody. Zaznamenány byly i multiplikační efekty projektu.

Finanční prostředky jsou školami čerpány v souladu s pravidly projektu a platnou legislativou. U kontrolovaných osob byla dodržena účelovost využívání finančních prostředků. Veškeré vyplacené finanční prostředky byly použity na platy, sociální pojištění, všeobecné zdravotní pojištění a na přiděl do fondu kulturních a sociálních potřeb.